

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **ABD INVEST s. r. o.**, se sídlem Sportovní 103, Rosice, zastoupena JUDr. Hanou Klusáčkovou, advokátkou se sídlem Údolní 11, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Hradec Králové**, se sídlem Československé armády 408, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 4. 2013, č. j. 30 A 105/2012 – 36,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 4. 2013, č. j. 30 A 105/2012 – 36, **se zrušuje.**
- II.** Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, **se odmítá.**
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Žalobkyni **se vrací** z účtu Nejvyššího správního soudu zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně ABD INVEST s. r. o. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 4. 2013, č. j. 30 A 105/2012 – 36, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu. Tato nečinnost spočívala podle žaloby v tom, že žalovaný nevydal rozhodnutí ohledně náhrady nákladů správního řízení ve věci ochrany pokojného stavu, vedeného u žalovaného pod sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra.

Žalovaný správní orgán usnesením ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra, zastavil podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu

řízení o poskytnutí ochrany podle § 5 občanského zákoníku pro zjevnou bezpředmětnost žádosti společnosti Královští lvi Hradec Králové, a. s., aniž rozhodl o nákladech řízení. Podle tvrzení žalobkyně však povinnost rozhodnout o nákladech řízení vyplývala žalovanému z ust. § 141 odst. 11 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Je tomu tak proto, že řízení již bylo meritorně skončeno, šlo o řízení sporné, citované ustanovení správního řádu nedávalo prostor pro jakékoliv správní uvážení a žalobkyně měla úspěch. Žalobkyně nepodala proti uvedenému usnesení opravný prostředek, protože očekávala, že žalovaný správní orgán rozhodne o nákladech samostatným rozhodnutím, nerozhodl-li o nich v usnesení o zastavení řízení. Žalovaný ale samostatné rozhodnutí o nákladech řízení již nevydal. Žalobkyně proto žádala o nápravu nadřízený správní orgán ve smyslu ust. § 80 odst. 1 a 4 správního řádu. Krajský úřad Královéhradeckého kraje však důvody pro uplatnění ochrany neshledal s odůvodněním, že rozhodování o předběžné ochraně před zásahem do pokojného stavu podle § 5 občanského zákoníku není sporným řízením podle § 141 správního řádu.

Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že zodpovězení otázky, zda žalovaný správní orgán byl nečinný, je v prvé řadě odvislé od toho, zda byl povinen rozhodnout o nákladech dotčeného správního řízení či nikoliv (posouzení této otázky je pak přímo závislé na tom, zda uvedené správní řízení bylo řízením sporným ve smyslu § 141 správního řádu). Správní řízení, na něž se vztahuje správní řád, je ovládáno obecnou zásadou, že každý účastník si nese své náklady sám (§ 79 odst. 3 správního řádu). Výjimku tvoří tzv. sporná řízení, která upravuje ust. § 141 správního řádu. Sporné řízení je definováno jako řízení, v němž správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů. Ve sporném řízení přiznává správní orgán účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (§ 141 odst. 11 věta první správního řádu). V této věci bylo správním řízením o meritu věci řízením podle § 5 občanského zákoníku. Účastníci řízení se lišili v názoru na to, zda toto řízení je řízením sporným podle § 141 správního řádu či nikoliv.

Krajský soud konstatoval, že na uvedenou otázku nedává dosavadní judikatura výslovnou odpověď. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2006, č. j. 8 As 2/2005 - 35, se sice tento soud zabýval charakterem řízení podle § 5 občanského zákoníku, ale zejména z toho pohledu, zda je rozhodnutí vydané v tomto řízení rozhodnutím ve věci soukromoprávní či veřejnoprávní, a v důsledku toho, které soudy jsou příslušné rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu vydanému v tomto řízení. Stejně problematice se věnoval i Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve svém usnesení ze dne 8. 10. 2008, č. j. Konf. 8/2008-4. Výstup tohoto rozhodnutí se sestával z právní věty, že rozhodnutí o ochraně před zásahem do pokojného stavu podle § 5 občanského zákoníku je rozhodnutím ve věcech soukromoprávních a že o žalobě proti takovému rozhodnutí je příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení. Totéž se týká i rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2011, č. j. 7 As 16/2011 - 57. Tím, zda je uvedené řízení řízením sporným podle § 141 správního řádu, se v těchto rozhodnutích soudy výslovně nezabývaly a právní závěr o tom nečinily. Ústavní soud se k charakteru řízení podle § 5 občanského zákoníku vyjádřil např. v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 183/01 a jeho závěry lze v podstatě shrnout tak, že správní orgány při poskytování této ochrany nezkoumají právní otázky (tedy, zda skutečně došlo k zásahu do cizího subjektivního občanského práva nebo zda se tak stalo protiprávně či po právu). Správní orgán tedy posuzuje pouze to, zda v tom kterém případě jde o zřejmý zásah do pokojného stavu. Neprobíhá před ním spor o právo ve smyslu § 7 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, který stanoví, v jakých věcech mají soudy pravomoc rozhodovat. Správní orgán tedy poskytuje jen předběžnou ochranu pokojnému stavu a nikoliv subjektivnímu právu.

pokračování

Občanskoprávní podstatou věci (posouzením právního stavu), se zabývá občanskoprávní soud až následně, který rozhoduje ve věci meritorně.

Krajský soud proto uzavřel, že řízení vedené správním orgánem podle § 5 občanského zákoníku není sporným řízením podle § 141 správního řádu. Z tohoto právního závěru pak vyplývá, že žalovaný správní orgán nebyl v této věci povinen rozhodovat o nákladech řízení jeho účastníků. Je tomu tak proto, že se na dané řízení vztahovala obecná zásada, že si své náklady nesli jeho účastníci sami.

Krajský soud nemohl přisvědčit ani názoru žalobkyně obsaženému v její replice, že s ohledem na znění § 79 odst. 2 správního řádu, které umožňuje správnímu orgánu vydat rozhodnutí ve věci nákladů řízení též samostatně, se pro takový případ stávají náklady řízení meritem věci, a z tohoto důvodu má správní orgán i povinnost vydat samostatné rozhodnutí o nákladech řízení.

Ani v případě, že správní orgán využije zákonné možnosti a rozhoduje ve věci nákladů řízení samostatným rozhodnutím, nestává se takové rozhodnutí rozhodnutím ve věci samé. Nadále zůstává jen akcesorickým rozhodnutím upravujícím otázku náhrady nákladů řízení a nic více. I z tohoto důvodu nemohla být žaloba úspěšná.

Žalovaný správní orgán proto nebyl ve věci nečinný ve smyslu ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. a krajský soud musel žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřela o ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že krajský soud posoudil právní otázku, zda řízení podle § 5 občanského zákoníku je řízením sporným podle § 141 správního řádu tak, že sporným řízením není, a že žalovaný proto nebyl povinen v dané věci rozhodovat o nákladech řízení jeho účastníků. S tímto právním názorem nemůže souhlasit. Z ustálené judikatury správních soudů (např. usnesení zvláštního senátu ze dne 8. 10. 2008, č. j. Konf 8/2008-4), jednoznačně vyplývá, že správní orgán vstupuje do soukromoprávního vztahu mezi rovnými subjekty, aby autoritativně rozhodl o jejich právech a povinnostech. Jako podhoubí byl pak označen typický spor mezi dvěma právy. Na uvedeném sporném charakteru řízení ničeho nemění „předběžnost“ rozhodnutí správního orgánu, kdy střet soukromých práv by měl vyřešit soud. Tyto podmínky jsou v případě řízení podle § 5 občanského zákoníku splněny. Ostatně i závěry odborné literatury (Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád, Komentář. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 517) vypovídají o ustálenosti výkladu charakteru řízení podle § 5 občanského zákoníku jako řízení sporného.

Stěžovatelka však nemůže souhlasit ani s právním názorem krajského soudu, který dovodil, že se samostatně vydávané rozhodnutí o nákladech řízení podle § 79 odst. 2 správního řádu nestává rozhodnutím ve věci samé. Je tomu tak proto, že opačný výklad než takový, že náklady řízení se stávají za daného stavu meritem věci, by znamenal odnětí možnosti domoci se ochrany svých práv soudní cestou.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný Magistrát města Hradec Králové v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu, že řízení podle § 5 občanského zákoníku není sporným řízením podle § 141 správního řádu. Správní orgán posuzuje v tomto řízení pouze to, zda jde o zřejmý zásah do pokojného stavu a poskytuje toliko předběžnou ochranu tomuto stavu (nikoliv subjektivnímu právu). Občanskoprávní podstatou věci, tedy posouzením právního problému, se zabývá až následně občanskoprávní soud, který ve věci rozhoduje meritorně. Krajský soud také dospěl ke správnému závěru, když vyslovil, že rozhodnutí o náhradě nákladů správního řízení není rozhodnutím ve věci samé, a to ani v případě, pokud správní orgán vydá rozhodnutí o nákladech řízení samostatně podle § 79 odst. 2 správního řádu. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., a dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu je třeba zrušit a žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu odmítnout.

V dané věci mělo být rozhodováno o nečinnosti žalovaného správního orgánu, která podle žaloby spočívala v tom, že žalovaný nevydal rozhodnutí ohledně náhrady nákladů správního řízení ve věci ochrany pokojného stavu podle § 5 občanského zákoníku, vedené u žalovaného Magistrátu města Hradec Králové pod sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra.

Nečinnostní žaloba je ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu svým způsobem přípravným a pomocným prostředkem. Jejím účelem je umožnit, aby správní soud přinutil správní orgán vydat rozhodnutí (ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.) ve věci samé a také případně osvědčení. V řízení o nečinnostní žalobě soud zjistí, zda je správní orgán povinen vydat určitý akt z množiny taxativně vymezených aktů, jak jsou uvedeny v § 79 odst. 1 s. ř. s. Pokud shledá, že tomu tak je, uloží správnímu orgánu takový akt vydat. Jedná-li se o akt přezkoumatelný na základě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, správní soud tomuto orgánu neuloží, jaký obsah má dotyčný akt mít, nýbrž toliko povinnost jej vydat. Obsahová stránka takového aktu pak může být přezkoumána poté, co bude vydán, v případném následném řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Přezkoumání rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví v řízení o kasační stížnosti je stejně jako řízení před krajským soudem ovládáno zásadou dispoziční. Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem kasační stížnosti a důvody kasační stížnosti a jen v zákonem stanovených případech je tato vázanost prolomena a soud je povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v rozsahu širším, než v jakém bylo kasační stížností napadeno (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) nebo z důvodů v kasační stížnosti neuplatněných (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Mezi takové důvody, kdy soud přezkoumává napadené rozhodnutí z úřední povinnosti, zařazuje ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. i důvod zmatečnosti řízení před soudem, v němž bylo vydáno kasační stížností napadené rozhodnutí, spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, kterými jsou i vyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon.

Podle ust. § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon, pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak.

Toto ustanovení vychází z obecné zásady, že každý by se měl starat o svá práva již ve vztahu ke správním orgánům, a teprve poté, kdy bude jeho úsilí bezvýsledné, se obracet na správní soud, aby přezkoumal jím namítané nezákonné aktivity. Tuto zásadu, která je zařazena do obecných ustanovení hlavy první, části první soudního řádu správního a jež prolíná celým

pokračování

tímto zákonným předpisem, promítá tento zákon i do ustanovení jiných např. § 79 odst. 1 s. ř. s. (nečinnostní žaloby).

Z citovaného ustanovení soudního řádu správního vyplývá, že soudní ochrana nenahrazuje správní přezkum, ale nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány veškeré možnosti nápravy nezákonného či vadného správního rozhodnutí prostředky správního řízení s tou podmínkou, že procesní předpisy správního řízení podání opravných prostředků umožňují. Soudní řád správní tak důsledně zavádí tradiční žalobní řízení, kdy soudní ochrana nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Smyslem ust. § 5 s. ř. s. je zamezit intervencím správního soudu v případě, že správní orgán ještě neměl možnost sám zvážit důvody namítané proti jeho rozhodnutí v rámci řízení o opravném prostředku a zaujmout k nim své stanovisko. Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby ke správnímu soudu je proto nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů správních soudů do správního řízení (účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany). Soudní přezkum je tak koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je tak důvodem odmítnutí žaloby podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení.

V této věci bylo stěžovatelce doručeno usnesení žalovaného Magistrátu města Hradec Králové, odboru správního, ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra., kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu pro bezpředmětnost žádosti společnosti Královští lvi Hradec Králové, a. s., zastaveno řízení o poskytnutí ochrany podle § 5 občanského zákoníku. Toto usnesení obsahuje řádné poučení o odvolání, mimo jiné lhůtu, do které musí být opravný prostředek podán (15 dnů), označení správního orgánu u kterého se odvolání podává (Magistrát města Hradec Králové) i správního orgánu, který o něm bude rozhodovat (Krajský úřad Královéhradeckého kraje). Vydané usnesení, které neobsahuje výrok o nákladech správního řízení, ani sebemenší úvahu o způsobu vypořádání těchto nákladů, byť jím řízení skončilo, je nepochybně rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, proti němuž bylo přípustné odvolání podle příslušných ustanovení (§ 81 a násl.) správního řádu.

Proti tomuto správnímu rozhodnutí stěžovatelka (i podle vlastního vyjádření) nepodala odvolání, a usnesení tak nabylo právní moci u správního orgánu I. stupně dne 7. 8. 2012. Stěžovatelka až po absolvování postupu podle § 80 správního řádu (ochrana proti nečinnosti) u nadřízeného správního orgánu podala dne 11. 10. 2012 žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ke Krajskému soudu v Hradci Králové. V žalobě mimo jiné namítala, že řízení podle § 5 občanského zákoníku je řízením sporným, že proti uvedenému správnímu rozhodnutí, byť neobsahovalo výrok o nákladech řízení, nepodala odvolání z toho důvodu, že rozhodnutí o nákladech řízení bude obsaženo až v samostatném rozhodnutí o těchto nákladech, když nebylo obsahem citovaného usnesení ze dne 6. 8. 2012. Ust. § 141 správního řádu navíc nedává prostor pro správní uvážení ohledně rozhodnutí o nákladech řízení. Z tohoto důvodu žádala krajský soud o vydání rozsudku, kterým by bylo žalovanému uloženo vydat rozhodnutí o náhradě nákladů správního řízení ve věci ochrany pokojného stavu, vedené u žalovaného pod sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra., a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Stěžovatelka tak nepodáním odvolání proti usnesení žalovaného Magistrátu města Hradec Králové, odboru správního, ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. MMHK/114796/2012/Os1/Hra.,

nevyčerpala řádné opravné prostředky ve smyslu ust. § 5 s. ř. s., ačkoliv vlastní řízení skončilo zastavením. Podala-li by stěžovatelka proti uvedenému správnímu rozhodnutí odvolání, které je proti usnesení vydanému podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu přípustné dle ust. § 76 odst. 5 správního řádu, mohl odvolací orgán zaujmout stanovisko k námitkám stěžovatelky (zda je řízení podle § 5 občanského zákoníku řízením sporným či nikoliv, zda si účastníci náklady řízení nesou ze svého (§ 79 odst. 3 správního řádu) nebo jsou vyhrazeny postupu podle § 79 odst. 2 správního řádu, zda má stěžovatelka právo na náhradu nákladů správního řízení apod.) Odvolací orgán mohl i procesně vyřešit vytykané pochybení (podle důvodové zprávy k ust. 76 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává zákonnost).

V této souvislosti nemůže obstát tvrzení stěžovatelky, že proti výše uvedenému správnímu rozhodnutí nepodala odvolání, neboť ust. § 79 odst. 2 správního řádu umožňuje vydat rozhodnutí o nákladech správního řízení též samostatně. Z ust. § 79 odst. 2 správního řádu vyplývá, že je na úvaze správního orgánu, která je omezena jen zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení, zda o nákladech řízení rozhodne samostatně nebo v rámci meritorního rozhodnutí ve věci. Samostatná rozhodnutí o nákladech řízení jsou ale především aplikována v případech náhrad hotových výdajů a ušlého výdělku jiným osobám než účastníkům řízení, např. opatrovníkům (§ 79 odst. 4 správního řádu). Z hlediska existence chybějících podmínek řízení pak není ani významné v tomto stadiu řízení posuzovat, zda řízení vedené podle ust. § 5 občanského zákoníku je řízením sporným či nikoliv. To bylo především úkolem odvolacího správního orgánu, pokud by bylo stěžovatelkou podáno odvolání. V každém případě měla stěžovatelka chránit svá práva podáním odvolání proti výše citovanému usnesení o zastavení řízení.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že stěžovatelka podala nečinnostní žalobu za procesní situace, kdy předtím nevyčerpala řádný opravný prostředek (tzn. odvolání) v řízení před správním orgánem podle § 5 občanského zákoníku, z něhož nečinnostní žaloba bezprostředně a úzce vychází.

Nad rámec výše uvedeného podle Nejvyššího správního soudu nelze souhlasit ani s výhradou stěžovatelky, že krajský soud posoudil vadně právní otázku povahy samostatně vydávaného rozhodnutí ve věci nákladů správního řízení (§ 79 odst. 2 správního řádu), když vyslovil, že toto nestává rozhodnutím ve věci samé.

Krajský soud v napadeném rozsudku dovodil, že ani v případě, využije-li správní orgán zákonné možnosti a rozhoduje-li ve věci nákladů správního řízení samostatným rozhodnutím, nestává se takové rozhodnutí rozhodnutím ve věci samé. Nadále zůstává jen akcesorickým rozhodnutím upravujícím otázku náhrady nákladů řízení a nic více.

Doktrína civilního procesu dovozuje, že rozsudkem rozhoduje soud o věci samé jen v případě meritorního vyřízení věci. Věcí samou pak rozumí nárok, který byl předmětem řízení a jeho příslušenstvím s výjimkou nákladů řízení (Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003 568 s.). Již z tohoto vymezení a akcesorické povahy nákladů řízení vyplývá, že náklady řízení nejsou věcí samou a tuto povahu neztrácejí ani v případě, že je rozhodováno jen o nákladech řízení.

Ochrany ve správním soudnictví se nelze, jak připomněl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 1 Ans 1/2003 - 50, www.nssoud.cz, stejně jako v řadě dalších rozhodnutí, dovolávat proti jakékoliv absenci činnosti správního orgánu. V tomto směru je určující, že pravomoc soudu k poskytnutí ochrany před nečinností správního orgánu vydáním rozhodnutí podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. je dána jen tehdy, pokud je žalobou požadována ochrana proti nečinnosti správního orgánu spočívající v tom, že správní orgán o věci

pokračování

samé nerozhodl, přestože tak byl v souladu se zákonem povinen učinit. Této skutečnosti pak koresponduje i žalobní petit, kterým se žalobce domáhá, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost rozhodnutí vydat. Jestliže však chybí tato základní podmínka řízení, nemůže příslušný krajský soud jednat a rozhodovat ve věci, tj. posuzovat důvodnost žaloby na nečinnost.

Citované ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. tedy chrání před nečinností správního orgánu s důsledkem nerozhodování ve věci samé, nikoliv však před jinými procesními vadami rozhodnutí či správního řízení, nebo před rozhodnutími nezákonnými z hlediska práva hmotného (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2004, č. j. 2 Ans 1/2004 - 64, publikovaný pod č. 670/2005 Sb. NSS).

Jak již bylo uvedeno, náklady řízení nejsou věcí samou a tuto povahu neztrácejí ani v případě, že je rozhodováno jen o nákladech řízení. Jestliže ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. stanoví, že se žalobce v rámci ochrany proti nečinnosti správního orgánu může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, ani z tohoto důvodu by stěžovatelka nemohla mít ve věci úspěch.

Jestliže krajský soud za shora uvedené situace ve věci meritorně rozhodoval a žalobu zamítl, bylo řízení před soudem zmatečné a Nejvyšší správní soud proto za použití ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty za středníkem s. ř. s. zrušil a současně rozhodl o odmítnutí žaloby.

Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno a žaloba byla odmítnuta, rozhodoval Nejvyšší správní soud o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže žaloba byla odmítnuta.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku za podanou žalobu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku se opírá o ust. § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 1. 9. 2011, podle něhož byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Jaroslavem Hubáčkem v právní věci žalobkyně: **ABD INVEST s.r.o.**, se sídlem Sportovní 103, Rosice, zastoupena JUDr. Hanou Klusáčkovou, advokátkou se sídlem Údolní 11, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Hradec Králové**, se sídlem Československé armády 408, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 4. 2013, č. j. 30 A 105/2012 – 36, o opravě jiné zjevné nesprávnosti ve výroku rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. 7 Ans 2/2013,

t a k t o :

Ve výroku IV. zkráceného písemného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 7 Ans 2/2013 – 22, a ve výroku IV. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 7 Ans 2/2013 – 24, **s e částka 5.000 Kč o p r a v u j e** na částku 2.000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud rozhodl uvedeným rozsudkem tak, že I. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 4. 2013, č. j. 30 A 105/2012 – 36, se zrušuje, II. žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, se odmítá, III. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a že IV. žalobkyni se vrací z účtu Nejvyššího správního soudu zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Podle ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

V tomto případě byla v důsledku „jiné zjevné nesprávnosti“ uvedena ve výroku IV. rozsudku Nejvyššího správního soudu nesprávná částka 5.000 Kč namísto správné částky 2.000 Kč, která má být vrácena žalobkyni z účtu Nejvyššího správního soudu jako zaplacený soudní poplatek z titulu odmítnuté žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

V této věci jde o posouzení právní otázky, zda pod pojem „jiné zjevné nesprávnosti“ lze podřadit i případ, kdy soud ve výroku o vrácení soudního poplatku rozhodl tak, jak je shora uvedeno, a zda tedy výrok rozsudku v části týkající se vrácení soudního poplatku žalobkyni lze změnit opravným usnesením.

Pro výklad pojmu „jiné zjevné nesprávnosti“ v ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. se lze přitom obrátit i k judikatuře vztahující se k ust. § 164 o. s. ř., podle něhož předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti.

Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu, které bylo uveřejněno pod R 37/1969, opravit rozsudek podle § 164 o. s. ř. je možné jen v případech, že jde o chyby v psaní a počtech a dále o takové chyby, které jsou jako zřejmé nesprávnosti podobného původu jako chyby v psaní a počtech, tj. k nimž došlo jen zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti došlo k vyhlášení nebo vyhotovení rozsudku, a které jsou každému zřejmé; zřejmost takové nesprávnosti vyplývá zejména z porovnání výroku rozsudku s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí.

Nejvyšší správní soud, resp. předseda senátu tohoto soudu má za to, že ve světle judikátu R 37/1969, který je použitelný i v soudním řízení správním, je možno provést uvedenou opravu ve výroku IV. již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Tento výrok je odůvodněn ust. § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 1. 9. 2011, podle něhož, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Jediným návrhem na zahájení řízení, který byl odmítnut rozsudkem Nejvyššího správního soudu, byla žaloba na ochranu nečinnosti správního orgánu. Soudní poplatek za podání žaloby činí podle položky 18 bodu 2 písm. d) Sazebníku soudních poplatků 2.000 Kč a právě tato částka má být v důsledku odmítnutí vrácena stěžovateli jako žalobkyni, protože se jednání v uvedené věci nekonalo (§ 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 1. 9. 2011). Přesto však tato částka, která je správná, není uvedena ve výroku IV. rozsudku Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost, která je zpoplatněna částkou 5.000 Kč (položka 19 Sazebníku soudních poplatků), nebyla návrhem na zahájení řízení, který by byl odmítnut. Naopak, jako mimořádný opravný prostředek byla kasační stížnost věcně posouzena a Nejvyšší správní soud o ní rozhodl předmětným rozsudkem. V tomto případě stěžovateli jako žalobkyni nemohla být částka 5.000 Kč vrácena. Přes uvedené skutečnosti je ale nesprávná částka 5.000 Kč uvedena ve výroku IV. rozsudku. Z uvedeného vyplývá, že osoba, za jejíž účasti došlo k vyhlášení a vyhotovení rozsudku, která po celou dobu pracovala s oběma soudními poplatky, zjevně selhala v duševní a mechanické činnosti při tvorbě rozsudku, konkrétně ve výroku IV., a nedopatřením zaměnila správnou částku 2.000 Kč za nesprávnou částku 5.000 Kč (zaměnila správnou číslici 2 za nesprávnou číslici 5). Tak se stalo, že výrok IV. rozsudku není v souladu s odůvodněním rozsudku, je nelogický, a nemá oporu ani v obsahu spisu ani v zákoně.

Z těchto důvodů bylo přistoupeno k opravě podle § 54 odst. 4 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu